

Modul Zoologija

Lekcija 3

Dijelovi životinja: konj

Djeca žive jako daleko od prirode i imaju malo prilika doći u intimni kontakt s njom ili je neposredno iskusiti.

Maria Montessori, Otkriće djeteta

Montessori umetaljka konja kupljena na [Ozone.hr](https://www.ozone.hr).

Umetaljke za zoologiju

Zašto baš ove četiri životinje?

U Montessori pristupu, umetaljke za zoologiju – konj, kornjača, ptica i riba – pažljivo su odabrane kako bi djeca kroz igru i istraživanje upoznala raznolikost životinjskog svijeta. Svaka od ovih životinja predstavlja jednu skupinu kralježnjaka: sisavce, gmazove, ptice i ribe.

Kroz rukovanje umetaljkama, dijete razvija motoričke vještine, koncentraciju i logičko razmišljanje, dok istovremeno stječe temeljna znanja o anatomiji i prirodnom svijetu. Ove umetaljke nisu samo igra – one su prvi korak u razumijevanju odnosa između životinja i njihovog okoliša.

Kako ih koristiti?

Ove četiri umetaljke – konj, kornjača, ptica i riba – omogućuju djetetu prepoznavanje glavnih dijelova životinja.

Predstavimo ih djetetu pokazujući kako pažljivo izvaditi sve dijelove držeći ih za držač (gumb) i položiti ih nježno pokraj podloge, pazeći da se dijelovi međusobno ne dodiruju.

Dijete slobodno rukuje umetaljkama, bilo na njihovoj podlozi ili izvan nje.

U početku ne imenujemo različite dijelove, jer će oni biti uvedeni kasnije uz kartice zoološke nomenklature.

Dijete tada može ponovno uzeti umetaljke i postaviti dijelove na tablu koja pokazuje njihove nazive.

Pitanja za poticanje interesa:

- Što misliš, zašto konj ima tako duge noge?
- Kako kornjača koristi svoj oklop?
- Što ptici pomaže da leti?
- Zašto riba ima peraje?
- Primjećuješ li nešto zajedničko između ovih životinja?

- Kako misliš da ove životinje žive u prirodi – gdje spavaju, što jedu?

Ova pitanja pomažu djetetu povezati svoj rad s umetaljkama s prirodnim svijetom i pobuđuju njegovu znatiželju za daljnje istraživanje.

Aktivnosti s umetaljkom konja

Aktivnosti s **umetaljkom konja** imaju cilj:

- upoznati dijete s dijelovima tijela životinja karakterističnim za svaku skupinu kralježnjaka;
- dati detaljnije informacije o dijelovima tijela životinja;
- usporediti morfologiju životinja s ljudskom anatomijom.

Dob: 4+

Prva prezentacija: Upoznavanje s umetaljkom konja

Materijal: umetaljka konja, podloga (stol ili tepih).

Cilj: manipulacija umetaljkom i prepoznavanje njezinih dijelova.

- **Priprema:** Pozovemo dijete da nam se pridruži u radu. Odlazimo do police sa zoološkim materijalima i pokazujemo kutiju s umetaljkama, ako je dostupna. Objasnimo:
 - „Ovo je kutija s umetaljkama za životinje, a ovo je umetaljka konja.“
- **Rukovanje umetaljkom:** Pokažemo kako pravilno uzeti umetaljku držeći je za držače (gumbe) i prenijeti je na stol ili tepih.

- **Opis:** Na radnoj površini kažemo: „Ovo je umetaljka konja. Na njoj možemo vidjeti različite dijelove tijela konja.“ Pritom naglašavamo važnost pažljivog rukovanja.
- **Demonstracija:** Prvo sami izvadimo jedan dio pomoću držača, stavimo ga na tepih i vratimo ga na mjesto. Potom zamolimo dijete da učini isto s ostalim dijelovima.
- **Samostalni rad:** Pozovemo dijete da nastavi manipulirati umetaljkom, uklanjajući i vraćajući dijelove po želji.

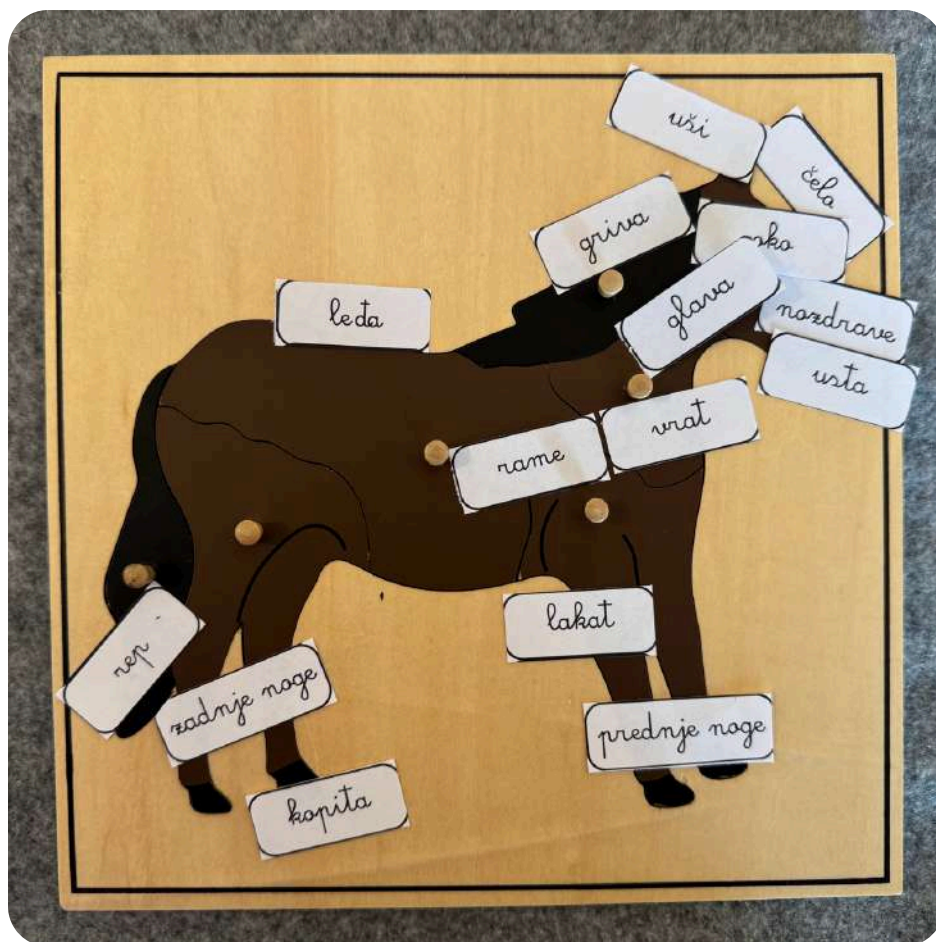

- **Završetak:** Kad dijete završi, zajedno vraćamo umetaljku na njezino mjesto i potičemo ga da se ubuduće slobodno igra s njom.

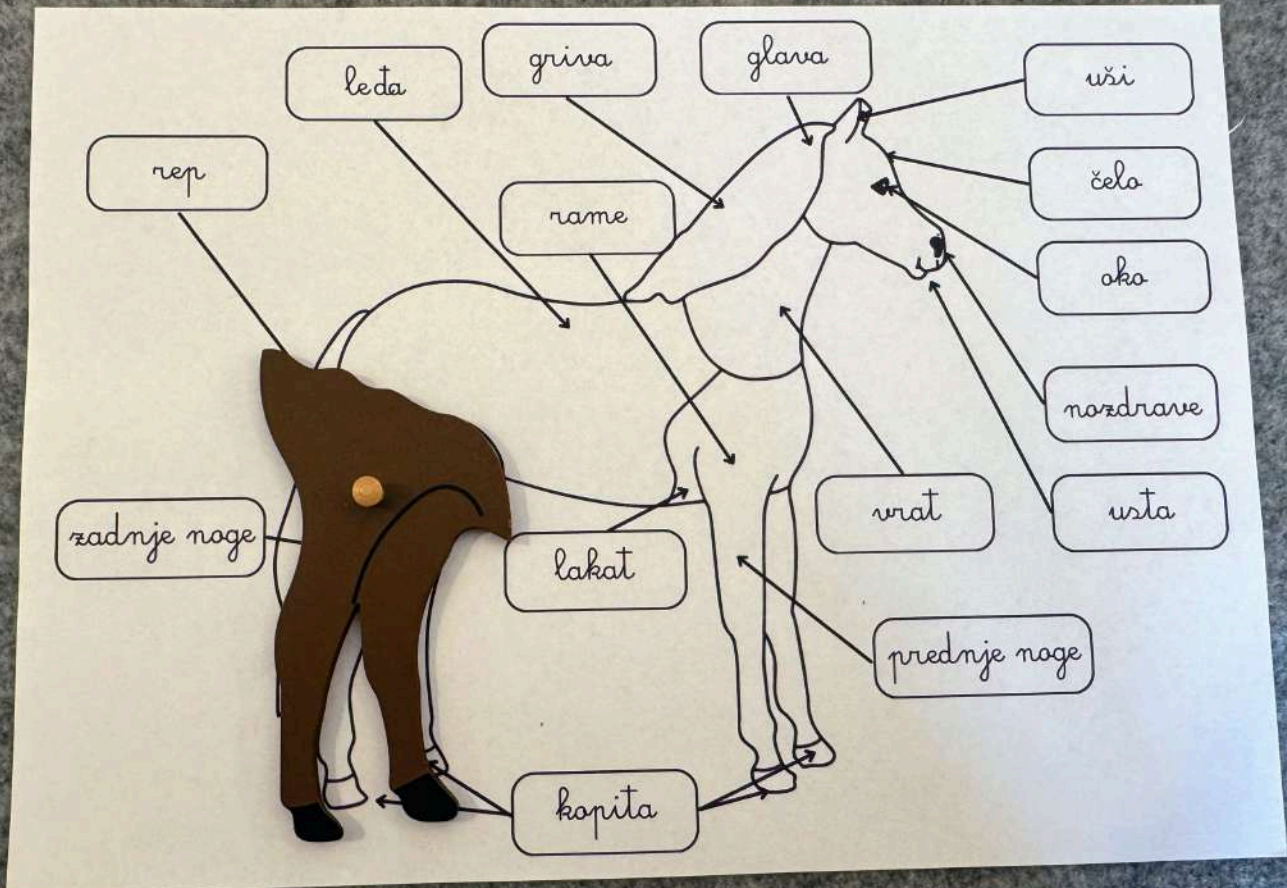
Druga prezentacija: Imenovanje dijelova tijela konja

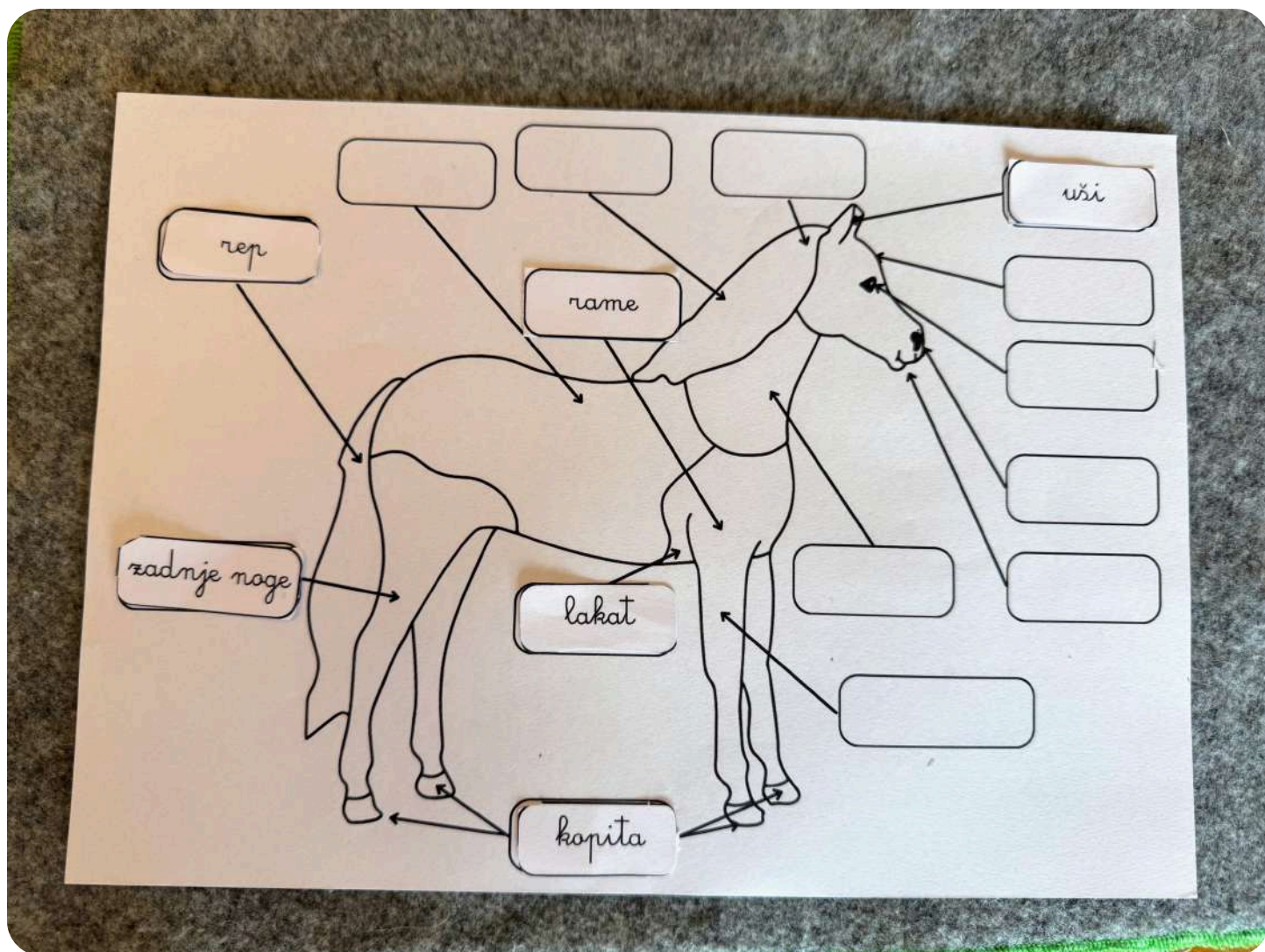
Materijal: umetaljka konja, kartice s imenima dijelova tijela konja.

Nomenklatura: leđa, zadnje noge, prednje noge, kopita, lakat, uši, oko, rep, griva, vrat, čelo, nozdrve, usta, glava, rame. Kartice se nalaze na zadnjoj stranici materijala “**Dijelovi konja**”, sljedeća lekcija.

1. **Priprema:** Zamolimo dijete koje već poznaje umetaljku da nam pomogne raširiti podlogu i donijeti umetaljku konja.
2. **Imenovanje:** Uklonimo tri dijela tijela (npr. glava, rep, griva) i imenujemo ih naglas. Zatim zamolimo dijete da vrati te dijelove na njihovo mjesto, ponovno ih imenujući.
3. **Ponovimo:** Postupak ponavljamo s drugim dijelovima dok dijete ne nauči imena svih dijelova tijela.
4. **Dodavanje informacija:** Ako smatramo korisnim, dajemo dodatne informacije o dijelovima tijela, primjerice: „Rep konja služi za tjeranje muha i zaštitu od prljavštine.“
5. **Samostalni rad:** Ako dijete pokazuje interes, nastavljamo rad u narednim danima dok ne usvoji sve pojmove.
6. **Dodajemo dijelove konja na sliku s označenim dijelovima** (vidi prvu sliku ispod).
7. **Prepoznamo dijelove konja** tako što prazne kvadratiće povezujemo s naljepnicama (vidi drugu sliku ispod).

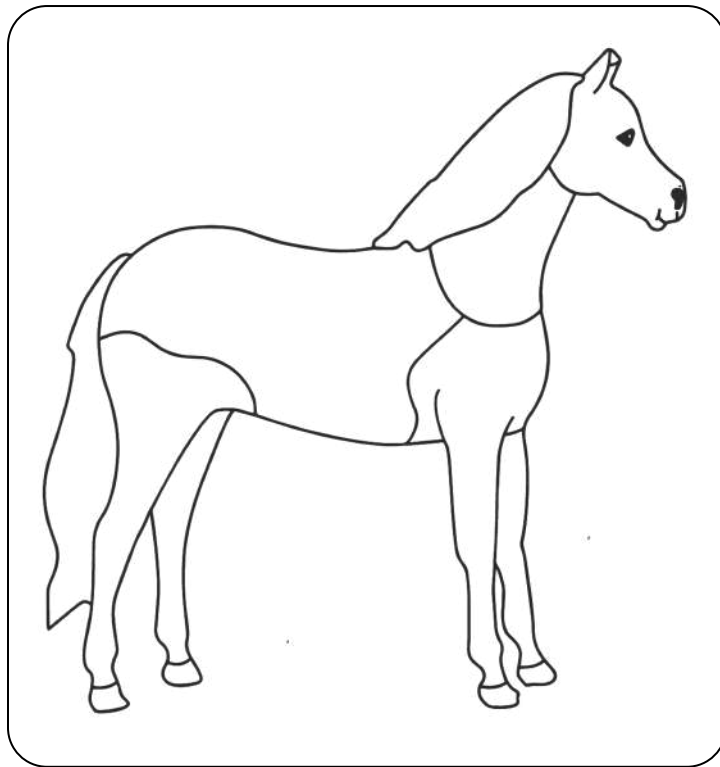

Aktivnosti s umetaljkom konja

1. Vizualna diskriminacija: Sastavljanje tijela konja

- Dijete slaže tijelo konja pomoću nacrtane konture na papiru zatim povezuje sa slikom i karticom imena (uz kontrolni list).
- Možemo igrati igru „Što nedostaje?“ u kojoj dijete otkriva koji dio je uklonjen s umetaljke.

2. Taktilna diskriminacija: Rukovanje na slijepo

- Dijete sastavlja umetaljku s povezom preko očiju ili dodirrom prepoznaje uklonjene dijelove.
- „Tajanstvena torba“: Dijelovi tijela stavljaju se u vrećicu, a dijete ih prepoznaje dodirrom.

3. Priprema za pisanje i čitanje: Crtanje i izrezivanje

- Dijete crta obrise dijelova tijela na papiru, reže ih škarama ili probija punterom, te sastavlja sliku konja.

- Ispisivanje sa slovima mobilnog alfabeta

4. Detektivska igra: Prepoznavanje dijelova prema slovima

- Svi dijelovi su uklonjeni, a dijete traži dio prema početnom slovu, npr. „Tražim dio koji počinje s ‘Z’ (zadnje noge).“

5. Nomenklatura u tri dijela: Kartice sa slikama, imenima i opisima

- Dijete povezuje slike dijelova tijela s njihovim imenima i definicijama.

- Ako dijete ne zna čitati, naziv i opis čita roditelj, a dijete povezuje karticu s odgovarajućim dijelom.

Aktivnosti s **umetaljkom konja** idealan su način da dijete nauči o životinjama i njihovim dijelovima tijela, ali i da razvija svoje motoričke, kognitivne i jezične vještine. Kroz igru s ovim umetaljkama, dijete bolje razumije životinjski svijet, a istovremeno se priprema za izazove poput čitanja, pisanja i analiziranja.